अ.नं. ९२

नंबर ९६

शके १६४४

३२८ रुमाल: ३० आश्विन [illegible]

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(1) श्री

[illegible] [illegible]

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

॥१॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ षण्मासाभ्यंतरेषुस्य पुरुषनिहिते गर्भे मात्रे विनष्टे मा
तास्तन्मासमसंख्यासमहिनमशुचिः स्नानशुद्धाः सपिंडाः ॥ जाते ये मासद्वये
तु त्रिदिनमशुचयोतः परं सूतिवत्स्याच्चातुर्वर्ण्यस्य तुल्यं भवति वय
(2) सि यस्या च्युते शौचमात्रे ॥१॥ जन्माशौचान्तकाले यदि त्रिशुनशाने तेना
लब्धे दुष्टे काले निःप्राणोति पवेदाज्जननजातितमाशौचमस्यैव स
र्वं ॥ प्राङ्नामच्छेदनाद्धेत्तियनमृतजातस्तत्र नाहे ऐोवशुद्धिः सर्वे स्युरिति का षो६
याः स्वेह ... सकललकंप्रेतशुद्धिस्... ॥२॥ स्नानं प्राङ्नामतो वा गर्भे जन
२८ नतोऽहः परे तेष्वह्नि ... स्तदुपरि दिनमात्र्यब्दतः चौल
मुन्या ॥ सच्चौले तु त्रिरात्रं त्रिदिन ... थाप्यौब्रताज्जातमशौचं मातापि
८ त्रोस्तु पुत्रे त्रिदिनं मंज्ञाने संनिधाने ... ॥३॥ ऊनषड्बेलसंदेजानक
१ रजनती स्नादूरायणं दशाहं ॥ यद्वा ... स्त्रे येवमेवाधिकमिह विष
ये शौचकं तु त्रिरात्रं ॥ स्त्रीशुस्नानं ... त्रिपुरुषविषयो ज्ञाति ~~...~~
राक्षीरकालोदर्वाग्वाग्दानतो न्हात्रिरात्रं पितृपक्षमनाद्दूर्ध्वगोत्रे स्वकं च ॥४॥
अन्यापितस्यामपि च दशानि द्वादशाहानि पक्षं मासं वर्णाः क्रमेण शु
च यदुच्चितनकष्ठ्ठ कुलानि स्तु पक्षं ॥ नान प्रसूय ये तोचोपर मतिकुलजे पंड
के चाप्लवः स्याद्दोषिद्वाविप्र ... वनिचदिने युद्धविद्धचर सद्यः ॥५॥ ॥१॥

(2A)

त्र्यावेतीतेदत्त्याहाद्य स्मृतिविषयके प्राकृत्रिमासात्त्रिरात्रं पक्षिण्यावाषष्ठमासाद्दि
दिनमिहनवमासात्ततः स्नानमात्रं ॥ स्नानं देशांतरस्थेजन्यथापि ट विषयेदे
शकालादिविशेषात्स्वस्वमातुः सपत्न्याः स्त्री दिनमिदमतिक्रांते आशौचं समा
नं ॥ ६ ॥ पित्रोर्गेहे समृद्धा प्रसवमरणयोः एकरात्रं त्रिरात्रं स्यात्तां पित्रादि
कानां मध्ये पि हस्मरस्मो व्यूढपुत्र्या … रात्रं ॥ प्रेते श्वाचार्यमातामहद्दुहि
स्प६ दृ सुत श्रोत्रियेष्विर्त्विक्सयाज्यसतीर्थ्ये … रात्रं त्रिदिवसमशुचिः सोदकैस्ते
नयत्र ॥ ७ ॥ पक्षिण्याशौचमर्त्विक् … सुते सहाध्यायिबंधुत्रये तेवासिश्व
श्रूस्नुषु सुमित्रश्वशुरभगिनीकान्ते … प्रयातो ॥ मातामह्याश्चपित्रोः स्वस
रिचाविरते मातुले मातुलान्यां चा … श्योरितेर वस्वविषयेन्नपतौ ग्रामनो
श्चनष्टे ॥ ८ ॥ त्रिश्रोपाध्यायबंधु … त्रकुलेनयाचार्यभार्यासुगोत्रानुष्यानः
श्रोत्रियेषु स्वगृहपरमृतो मातुले … त्रं ॥ रात्रिंसब्रह्मचारिण्यथतुकथ
मपि स्वल्पसंबंधयुक्ते स्नानं वासो युते स्याद्दमपि सकलेसर्वबर्णेषु तुल्यं ॥ ९ ॥
बह्वाशौचस्य मध्ये परमपि समं स्वल्पकं वास्तलाति मे तेनायंतरं वा यदि भव
ति तदा पूर्वशौचेन शुद्धिः ॥ द्वाभ्यां तद्वात्रिशेषे त्रिभिरपरदिने यामिनीयामशेषेने
वाशौचं न पित्रो पि टक पक्षा मनेपक्षिणीमातृमृत्यो ॥ १० ॥ सर्वं चाशौचमेतद्यदि वि
दिमितं देशमात्रेण शुद्धिः दाहाहादाहि ता ग्नेमरणदिवसतोन्यत्र कुर्यादशौचं ॥

॥२॥ पूर्वेस्मान्मासस्य ल्लंघितदिनं हितकृता वर्हकाः स्मृतिकानुत्रिंशद्वादशैन योग्यापिह
सुरकरस्योर्विशतिः पूर्वं संस्कृत्य ॥ ४ ॥ निर्हृत्यान्यं प्रमीतं दिवसमशुचिकोऽथा
(3) स्ववर्णान्तद्वत्तं ॥ शौचं चाभिगताथमाघकृन्तुस्नाते फललागाप्रवेनैवशुद्धोनृ ॥ नीवो शा३
पाध्यायमाता पितृपरमगुरून्ब्रह्मचारी न दोषी तेभ्योऽन्यनिर्हृत्तोस्यैव्रतम
पिवितलं यस्यतेवक्ष्यमेव ॥ ५ ॥ तुल्योन्कोऽथानुयानं नेवसने सहितकोंग
स्यवांप्रसवन्हिंस्पृष्ट्वाज्यंप्राश्यशु[illegible]दिनमशुचिर्हीनवर्णानुयाने ॥ पश्चि
मयकौतरानुब्रजनदहनवेदांत[illegible]रात्रंकृत्वास्नात्वाथासुनघामस्तुयम
नक्षातेसर्पिराज्ञांचकुर्युः ॥ ६ ॥ न[illegible]याथकेन्योन्तलजलैलैतलदोः ब्रह्मचा
रीतदीयाशौचंचोन्यान्यस्कैतदहःपुन[illegible]यनंचाधिकंकारयेत्तु ॥ अन्येषांसा
तिकन्यायदिददतितदानत्वपेतु[illegible]स्युः कुर्युः स्नात्रयंवोधदहनवि म५
धौतत्रनमेवाशुर्वेति ॥ ७ ॥ फालोवी[illegible]तौतेः प्रोतिकृतिमपवासृश्याश्चिदग्ध्वा
दत्वाहाराशौचंचाज्ञातयः स्युः स्तते[illegible]नुस्मरणंत्रीस्यहान्येवकुर्युः ॥ अन्योऽवि
प्राद्यत्रौचसकृदद्दनमदंस्नात्वादाशौचंकृत्याधावतेषांतदंतेव्रतमपिचच
रेद्वोदनेत्रैकरात्रं ॥ ८ ॥ जन्मन्यस्पृश्यतानोभवतिकुलमुवांमातृवर्द्दपितुश्च
स्नानादूर्ध्वंसचेलादथनिधनकृताशौचकाल्पत्रिरोगा ॥ पृथगशौचस्यापरीह ॥२॥

(3A)

महति च वर्षाद्द्विसंचायने वृत्तमासी नो चेत्तस्योपरि स्यादथ तु गृहजयोर्दास
योरशूद्रयोर्ध्वं ॥ २८ ॥ अन्ये त्वेनोपात्तयोस्तत्त्रिरक्षन्ति च रक्षणाद्दत्तदासादिकानां
स्वाम्यात्रोभ्यात्तु संरक्ष्यास्समदिनगमनादूर्ध्वमन्यत्तु सूतकं ॥ ज्ञाते ऽपयेतु
श्लो४ तस्मिन्नहनि निर्दिष्टं च तन्त्रं गलार्ध्वं षु योग्यो: सपिंडौ चं सदानो नवतिय
ति वनि ब्रह्मचर्यस्थितानां ॥ ३० ॥ तत्र कार्येषु सत्रिवृत्ति त्वपत्त्वपचरीक्षितं दि
कु स्वदेशात्रो त्रायस्वयमेन कश्चि [illegible] नोषकु कारुशिल्पातुराणां ॥ सूर्या
स्येषु दानोपनयने यज्ञे न [illegible] निखा चूडा तीर्थार्थयात्रा तु प परिण
य एणां नाद्य सवेष्टं तदर्थं ॥ ३१ ॥ [illegible] वा ज्ञातयः स्युः पतित पतिसुत ब्रह्म
विद्वृत्ति नीष्ठु ॥ दोषा सा षंडि चोरा [illegible] हितसुरापेय हीनोपगासु ॥ स्वं दर्पा
त्मा पवि प्रक्षिप्ति पयश्रु दिवा की [illegible] दे हे तेषु स्वेच्छापूर्वं च त्रास्त्रज्जले
जे ल न विषानाग्नाका टोमे तेषु [illegible] नी चं त्राक का ष्ठाग्नि नल वणा ट ए
क्षीर नीराभिक्षोषु ॥ पुष्पे मूले फले चौषधि दधि मधुषु स्यान्तिले ध्वाम कोऽयं ॥
दद्या दद्यादिमानि स्वयमनुमननात्स्वामिनो नानिषेधे च ॥ पण्यं यज्ञापणा
स्थं पणितं तमप्रणितं चापि सर्वं शुचि स्यात् ॥ ३२ ॥ ज्ञातारं [illegible] काचि
राय नविधेर्द गिघराधान काला [illegible] णोर्ध्वं तु विध्याहतं तु तवदने लौकिके

२ हिताग्निं नाग्न्यभावे ।। चांडालाग्निं पतितद्रुतेषु लंस्यकौनिर्मथ्य वह्नीनाहाप्य दाह
।।३।। तेनेन्धनदहनं घृताद्यैर्न दाहो हाप्य दाहः ।। २३ ।। सर्वत्र दंडी विदध्यादुपनयनावि
धेः प्राक्पत्रे तु स्वक्षारवाग्न्ह्योक्तेः सद्वियानेः सकलक्रावविधिं ज्येष्ठपुत्रो
वरो वा ।। पुत्राभावे तु पत्नी स्वकुलजजननी वंश्यशिष्यर्त्विग्लोवाचार्यो
वायत्र कुर्यात्प्रथमदिनविधिं सोपि तस्य तत्कांते ।। २४ ।। आनाम्नः स्नानमा
त्रेनजलं कृतवेहो नामवर्षत्रयांतः कामं चौधे तु नित्यो जवतउपरतेऽच्चौ
(५) लके चौलयुक्ते ।। नित्यो कालाग्निवृत्तोवाद्दशपिंडमुखवेराः स्नापयित्वा वर
स्त्रगंधाद्यैः श्रौतेधिलाम्य [illegible] नेयोग्यमाज्ये विलिप्य ।। २५ ।।
प्रग्धो सेरानगर्यां बहिरेव निस्तु [illegible] त्रेयं [illegible] तेरया प्राग्द्वारे सोनवेश्यं
पित्र्यदिक्षिवषलेनायेयिवाऽन [illegible] ।। वधिप: पूर्वमध्ने द्विमारदुपर
तोनानुयानेनियामः ।। [illegible] वोढायदिनवनिस्ततः प्रेतजावा
न्नमुक्तिः ।। २६ ।। ज्ञातीनां मातृपित्रोऽरपिपरमगुरोर्नित्यमेकोऽथमित्र
प्रत्तास्वस्त्रीयमातृष्वश्वशुरसुहृद्याजकानां च पक्षं ।। न ज्ञासब्रह्मचारिवृ
निपतिपतितनस्तनक्लीबपारवंडिचौराद्युर्थव त्रपिंडोऽनलेजलक
थनानर्हकास्ते तु स्तस्ना: ।। २७ ।। संस्कृत्यानीक्षमाणाः सकलकुलमु ।।३।।

(५A)

वौ बालस्यैवं ब्रह्मजीवानां देयेकदूर्ध्वं पयसि सवस्य नाथ एकवारेरनिमन्त्य ।। पा
षाणे त्रिःसकृद्वा प्रेतिदिनमुदकं ब्राह्मणोदक्षिणस्याः ।। क्षेत्रे चूर्दं दस्तु खा
त्वेमनवत्रि वित्रिशनु प्रागस्तु खास्तेदद्दीरन्मे ।।२५।। स्नायुर्नुषोपितत्रत्रि
निक्षमसमन्नानाज्ञातयोऽहनि निःस्नानाक्षौ तो मन्नाञ्चोनावामिश्रबलवस्पापयः
क्षारमन्नेयज्ञेषु ।। स्त्रीसंगं … नित्यं सन… सनमुदोदनो ज्ञो स
नानि ता … स्ती … क्षिते ति पथ्य… नियताः सं विक्रीयुर्नित्यायां ।।२६।।
संस्कारान्ते दर्श पुत्रे समधुदद… पिंडमेकं … मा … वापतेत प्रथ
मदिने चरु… व्यमेवोपरि … दिवगणायं चयन दिनमिदं वा
दितोऽहां चतुर्णां मेकस्मिन्… ऽह्नान्तनवमदिने वानुपेतेन चैतत् ।।२७।।
वर्षीयस्युद्धेतेत्र परिवपनन … तकांते मध्ये वा केचिदूचुः पितृ
परमगुरुष्वेवना पादिनिषे ।। … त्तेशुभार्थे … तमन्नेतं च
स्वगृहे विविदिवादाने चद्दधोदस्त … यक्रियिदेवस्तुरेष्यः शुभार्थं ।।२९।।
दत्वा पिंडसपिंडोः परत्राबवदूनस्नापकाश्च ब्रह्मजिवातदूरमहारिचास्य
प्रज्ञोमितमनसोऽनिबपत्रेविदूर्येय ।। आचम्याग्न्यकुर्दूर्वांकुरवरवृषभान
क्षतान्नगोमयं च स्पृष्ट्वा सिद्धार्थतेलान्यथ दत्वा बद्धिपदं न्यस्य सर्वे विक्रीयुः ।।३०।।

॥५॥ ॥ इति श्री आत्रेयाचंत्रिकाश्लोकी समाप्ता ॥ छ ॥ सके १६५५ प्रमादिकृत नाम
संवत्सरे आश्विन शुद्ध षष्ठि दिने रघुनाथ पाठकस्य सूनुः मेघश्या
म पाठकेन रामकोष्टकेण लिखितं ॥ छ ॥ श्री गजाननार्पणमस्तु ॥ छ ॥

(5)

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे

राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)

दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८

Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com